

Pestprotocol

Op de Bloeiende Betuwe vinden we het belangrijk, dat iedere leerling zich veilig voelt en zich hierdoor optimaal kan ontwikkelen op cognitief- en sociaal emotioneel vlak. We willen dat iedere leerling zich aanvaard en gerespecteerd voelt door zowel de leerkrachten als de medeleerlingen.

Om een veilig klimaat te creëren zijn er bepaalde voorwaarden/ afspraken nodig, namelijk;

OP ONZE SCHOOL:

- **Luisteren we naar elkaar**
- **Hebben we respect voor elkaar**
- **Vertrouwen we elkaar**
- **Leren we met en van elkaar**
- **Helpen we elkaar**
- **Houden we rekening met elkaar**
- **Zijn we voorzichtig met elkaars eigendommen**
- **Zorgen we dat anderen geen last hebben van ons gedrag**
- **Proberen we onze vergissingen goed te maken**
- **Zoeken we met elkaar voor elk probleem een oplossing**
- **Houden we ons aan deze afspraken**

Naast bovenstaande afspraken gebruiken we de volgende middelen om een veilig klimaat te bevorderen, bewaken en behouden.

- We werken met een leerlingvolgsysteem op sociaal emotioneel gebied (ZIEN); *ZIEN! is een webbased expertsysteem dat meer doet dan het volgen van de leerling. ZIEN! geeft op basis van een analyse van observaties concrete doelen en handelingssuggesties. Om op die manier de leerkracht of docent te helpen bij het ondersteunen van leerlingen en groepen. ZIEN! ondersteunt het gehele proces van signaleren tot handelen.)*
- Het gehele team is aangemeld bij AUGEO
Augeo wil ervoor zorgen dat kinderen veilig en gezond kunnen opgroeien. We streven ernaar dat iedereen die met ouders en kinderen werkt, schadelijke en stressvolle opgroeisituaties kan signaleren en aanpakken. En dat gezinnen in de knel, steun krijgen van de mensen om hen heen. Met deze doelen voor ogen ontwikkelen we online cursussen, een tijdschrift en innovatieve projecten.
- We maken gebruik van de lessenserie van de Geluiskoffer en Kwink.
- Er zijn regelmatig gesprekken met de GGD; schoolarts, schoolverpleegkundige en school maatschappelijk werk. Indien nodig schakelen we ook bij hun extra hulp in.
- We hebben een vertrouwenspersoon en een pestcoördinator op school.
- We houden toezicht op het plein tijdens pauzes
- We evalueren met het gehele team regelmatig de gemaakte afspraken.
- We hebben klassenregels en bespreken deze in de klas.

Deze afspraken worden aan het begin van het schooljaar met elkaar besproken. Rondom de herfstvakantie en de meivakantie doen we met alle kinderen van de school een pesttest. De pesttest geeft ons eventuele signalen om te bespreken.

Ondanks alle voorzorgsmaatregelen kan het toch gebeuren, dat er pestgedrag voorkomt. Het begrip pesten kan omschreven worden als het langdurig en bij herhaling uitoefenen van negatieve handelingen door een persoon, of een groep tegen een eenling die niet in staat is/ niet voldoende in staat is zich te verdedigen.

Direct pesten: is de openlijke agressie gepleegd door fysiek geweld, schelden, gebaren, gezichten trekken, roddels verspreiden en dergelijke.

Indirect pesten: is het uitsluiten van de groep, nergens mee mogen doen.

Pesten vindt plaats op een ongelijkwaardig niveau. Als een pester pest en hij wordt door dezelfde persoon terug gepest, is er geen sprake van pesten, maar plagen.

Wanneer er sprake is van pestgedrag, dan zal de leerkracht dit bespreken met de pester(s) en gepeste(n), ook wordt het team van de school op de hoogte gebracht. Ouders van beide partijen worden van het pestgedrag op de hoogte gebracht. Met alle partijen worden afspraken gemaakt. Deze afspraken worden regelmatig met de betrokkenen besproken en geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Na 2 a 3 weken wordt nagegaan of het pestgedrag verdwenen is, wanneer dit niet het geval is, worden alle partijen uitgenodigd voor een gesprek. In dit gesprek komen ook, indien nodig, eventuele consequenties aan de orde. Consequenties kunnen zijn; strafwerk, tijdelijke verwijdering uit de groep, aparte schooltijden, schorsing, etc.

Wanneer er sprake is van pestgedrag maakt school gebruik van het volgende stappenplan:

- 1. Het signaleren**
- 2. Het analyseren**
- 3. Opstellen van het actieplan**
- 4. Uitvoeren van het actieplan**
- 5. Evaluatie**
- 6. Implementatie**

1. Signaleren

A. Het gepeste kind:	Gaat niet graag naar school
Angstig, gaat contacten met andere kinderen uit de weg
Kan moeilijk voor zichzelf opkomen
Is eigendommen kwijt, wordt vernield
Vertelt dat hij gepest wordt
Durft niet naar huis te lopen/ fietsen
Afnemen van leerprestaties
B. De pester:	Heeft, of zoekt snel ruzie
Lokt anderen uit
Houdt weinig rekening met anderen
Staat graag op de voorgrond
Vertoont pest gedragingen
C. De groep:	Onprettige sfeer
Concurrentie tussen de kinderen
Onderlinge agressie
Onduidelijke, vage zaken doen zich voor
Kinderen geven elkaar weinig hulp, nemen het niet voor elkaar op
Er heerst onrust in de groep
D. De leerkracht:	Leerkracht signaleert dingen in de groep
Collega's signaleren het
E. De ouders:	Nemen contact op met school
Maken zich zorgen over de positie van hun kind binnen de groep

Signaleren is een zeer belangrijk onderdeel, met als hoofdvraag "waar komt het vandaan?". Hebben de signalen te maken met pestgedrag? De signalen moeten geanalyseerd worden.

2. Analyseren

Voor deze stap is veel tijd nodig om gericht te observeren en gesprekken te voeren. Het observeren kan door leerkrachten en/ of collega's gedaan worden.

A. Het gepeste kind:	Wie betreft het?
Sinds wanneer?
Heeft het pesten een voorgeschiedenis?
Wat is de ernst van de pesterijen?
Welke vorm?
Aard van de pesterijen?
Reacties van het gepeste kind?
B. De pester:	Wie?
Sinds wanneer?
Ernst van pesterijen?
Welke vorm?
Waar?
Wanneer, wat is het voor een kind?
C. De groep:	Op welke momenten doet het gedrag zich voor?
Hoe is de sfeer, is deze veranderd?
Samenstelling van de groep?
Hoe reageren de kinderen op elkaar?
Leiderschap?
Zijn de regels en afspraken duidelijk?
Relatie groep en leerkracht?
D. De leerkracht:	Positie?
Relatie met andere teamleden?
Al of niet bekend probleem?
Al interventies geprobeerd?
E. De ouders:	Is er onderling contact tussen ouders?
Is er voldoende openheid om pesten te bespreken?
Is er bereidheid tot inzet om het probleem aan te pakken?

3. Plan van aanpak

Op grond van de informatie vanuit signaleren en analyseren wordt een plan van aanpak bedacht.

Op korte termijn is het van belang het pestgedrag stop te zetten, zodat er geen negatieve handelingen meer worden ondernomen t.a.v. het gepeste kind. Er moet veiligheid geboden worden.

Op langere termijn moet er worden gewerkt aan sfeer in de groep door kinderen ander sociaal gedrag en andere sociale vaardigheden aan te leren, zodat pesten geen kans meer krijgt.

Hiervoor kan ook een beroep gedaan worden op de sociaal verpleegkundige, de schoolmaatschappelijk werker, de plusconsulent, of themaspecialist.

Plan van aanpak wordt ook besproken met ouders.

4. Uitvoering van het plan

Het maken van duidelijke afspraken, samen met de kinderen (en indien nodig ook ouders). Elk kind dient zich hieraan te houden.

Het is ook van belang te bespreken hoe er wordt gereageerd wanneer de afgesproken regels worden overtreden.

Aanpak op groepsniveau:

Korte termijn:

Duidelijke afspraken
Sociogram
Klassenopstelling wijzigen
Positieve eigenschappen kind en groep belichten/ benoemen
Gesprek pester(s) n.a.v. formulier
Gesprek met ouders

Lange termijn:

Voorlezen boeken (thema pesten)
Kringgesprekken
Sociale vaardigheden aanleren
Positieve eigenschappen kind en groep belichten/ benoemen
Inzet themalessen

5. Evaluatie

Je gaat met betrokkenen kijken wat er wel en niet goed ging. Welke onderdelen hadden effect? Welke onderdelen niet en welke oorzaken liggen hieraan ten grondslag? Welke leerpunten zijn er voor de toekomst?

6. Implementatie

Het is van belang dat er binnen het onderwijs aandacht is voor de omgang met elkaar. Regelmatig moet dit bekeken en bespreekbaar gemaakt worden.

Regelmatig met leerlingen in gesprek hierover blijven is een noodzaak. Elk jaar moeten de leerlingen rondom de herfstvakantie en de meivakantie een pesttest invullen, ook wordt ZIEN in oktober en april door de leerkrachten ingevuld. Dit zijn beide middelen om te kijken hoe ieder kind zich voelt en hoe het welzijn van en binnen een groep is.

Bijlage 1 Pestvragenlijst leerlingen onderbouw

Naam:

Groep:

Datum:.....

1. Op school vind ik het *leuk/ niet leuk*, omdat:

.....

.....

.....

2. In de klas voel ik me *goed/ niet goed*, omdat:

.....

.....

.....

3. Tijdens het buiten spelen voel ik me goed/ niet goed, omdat:

.....

.....

.....

4. Tijdens het werken voel ik me goed/ niet goed, omdat:

.....

.....

.....

5. Ik speel/ werk graag met:

.....

.....

.....

6. Ik speel/ werk niet zo graag met:

.....

.....

.....

7. Dit wil ik nog graag zeggen:

.....

.....

.....

Bijlage 2 Pestvragenlijst leerlingen midden/ bovenbouw

Naam:.....

Groep:.....

Datum:.....

Kleur het vakje dat het beste bij jouw gevoel past.

1. Zo voel ik me in de klas

- ☐ heel veilig
- ☐ meestal veilig
- ☐ gaat wel
- ☐ een beetje onveilig
- ☐ niet veilig en bang

2. Zo voel ik me tijdens het buitenspelen

- ☐ heel veilig
- ☐ meestal veilig
- ☐ gaat wel
- ☐ een beetje onveilig
- ☐ niet veilig en bang

3. Zo voel ik me tijdens het overblijven

- ☐ heel veilig
- ☐ meestal veilig
- ☐ gaat wel
- ☐ een beetje onveilig
- ☐ niet veilig en bang

4. Ik voel me onderweg naar school

- ☐ meestal veilig
- ☐ gaat wel
- ☐ een beetje onveilig
- ☐ niet veilig en bang

5. Hoe vaak schoppen, slaan of duwen kinderen jou terwijl jij dat niet wil?

- ☐ nooit
- ☐ bijna nooit
- ☐ soms
- ☐ vaak
- ☐ elke dag

6. Hoe vaak zeggen kinderen gemene dingen tegen jou?

- ☐ nooit
- ☐ bijna nooit
- ☐ soms
- ☐ vaak
- ☐ elke dag

7. Hoe vaak heb je het gevoel dat je buitengesloten wordt?

- ☐ nooit
- ☐ bijna nooit
- ☐ soms
- ☐ vaak
- ☐ elke dag

8. Hoe vaak word je gepest via internet of telefoon?

- ☐ nooit
- ☐ bijna nooit
- ☐ soms
- ☐ vaak
- ☐ elke dag

9. Hoe vaak word je gepest?

- ☐ nooit
- ☐ bijna nooit
- ☐ soms
- ☐ vaak
- ☐ elke dag

10. Als je dit schooljaar gepest bent aan wie heb je dat dan verteld?

- ☐ ik ben niet gepest
- ☐ aan mijn vader of moeder
- ☐ aan mijn broer of zus
- ☐ aan een meester of juf op school
- ☐ aan een vriend of vriendin
- ☐ aan niemand

11. Hoe vaak pest je zelf iemand anders?

- ☐ nooit
- ☐ bijna nooit
- ☐ soms
- ☐ vaak
- ☐ elke dag

12. Je mag de namen opschrijven van kinderen die gepest worden:

.....

13. Je mag de namen opschrijven van kinderen die andere kinderen pesten:

.....

14. Wat zou de school kunnen doen om pesten te voorkomen of te laten stoppen?

.....

.....

15. Wat wil jij zelf doen om pesten te voorkomen of te laten stoppen?

.....

.....

16. Het volgende wil ik nog kwijt over het onderwerp pesten:

.....

.....

.....

Pestformulier – “Waarom pesten?”

Datum:

Naam:

Groep:

Wie heb je gepest?

.....
.....

Wat heb je gezegd en/of gedaan?

.....
.....
.....
.....

Waarom heb je gepest?

.....
.....
.....
.....

Hoe denk je dat degene die door jou gepest wordt zich voelt?

.....
.....
.....
.....

Hoe zou je het vinden als je zelf gepest wordt?

.....
.....
.....
.....

Wat ga je veranderen in jouw gedrag?

.....
.....
.....
.....

Welke afspraken worden gemaakt?

.....
.....
.....
.....

Afspraak evaluatie:

.....
.....
.....
.....

Handtekening ouders/verzorgers voor gezien

.....